

PATVIRTINTA

Vilniaus „Aušros“ mokyklos-darželio
direktoriaus 2016 m. rugsėjo 3 d.
įsakymu Nr. V-9§5

VILNIAUS „AUŠROS“ MOKYKLOS- DARŽELIO MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus "Aušros" mokyklos-darželio (toliau Mokyklos) mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau Tvarkos aprašas) reglamentuoja mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų vertinimą, įsivertinimą, kontrolinių darbų krūvius ir tvarką, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimą apie mokinių mokymosi sėkmingumą ir pažangą.
2. Tvarkos apraše aptariamieji vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese ir baigus pradinio ugdymo programą.
3. Mokyklos Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Bendrosiomis programomis, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK 256), Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu (patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. V - 766), Pradinio ugdymo programos aprašu (patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V - 1392), 2013 - 2015 mokslo metų pradinio ugdymo bendruoju ugdymo planu (patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. V - 1017.5.5), Lietuvos higienos norma HN 21:2010 "Mokykla vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai" (patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V - 773), Pradinių klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo rekomendacijomis (patvirtintomis Vilniaus miesto savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyriaus vedėjo 2012 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. A15-610(2.1.4-KS1), mokyklos administracijos, mokytojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) susitarimais.
4. Tvarkos apraše vartojamos šios sąvokos:
 - 4.1. **Vertinimas** –nuolatinis informacijos apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.
 - 4.2. **Įvertinimas** –vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.
 - 4.3. **Įsivertinimas** – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus, remiantis savistaba, savianalize, dabartinių pasiekimų lyginimu su ankstesniaisiais, tolesnių mokymosi tikslų bei jų siekimo strategijų numatymu.
 - 4.4. **Individualios pažangos (idiografinis) vertinimas**–vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniais stebima ir vertinama pažanga.
5. Vertinimo tipai pagal vertinimo paskirtį ir tikslus:
 - 5.1. **Formuojamasis vertinimas**– nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, skatina mokinius mokytiis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.
 - 5.2. **Diagnosticinis vertinimas**– atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir/ar pabaigoje vertinimas siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą, įveikiant sunkumus.

5.3. **Apibendrinamasis vertinimas**– ilgesnių mokymo(si) ciklų (pusmečio, metų, projekto, skyriaus ir kt.) pabaigoje atliekamas vertinimas. Mokinių padaryta pažanga vertinama orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius. Šio vertinimo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.

5.4. **Norminis vertinimas**– vertinimas, kuris sudaro galimybes palyginti mokinių pasiekimus.

5.5. **Kriterinis vertinimas**–vertinimas, kurio pagrindas –tam tikri kriterijai (pvz., standartai), su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.

III. VERTINIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI

6. Vertinimo tikslai:

6.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei saugioje ir informatyvioje aplinkoje;

6.2. Pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pastangą bei gauti grįžtamąjį ryšį.

6.3. Padėti nustatyti mokinio pasiekimus ir priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi ar veiklos.

6.4. Nustatyti mokytojo, mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

7. Vertinimo uždaviniai:

7.1. Padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti savo pasiekimų lygmenį, išmokti sąmoningai mokytis;

7.2. Padėti mokytojui įžvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį, metodus, nustatyti savo darbo kokybę;

7.3. Suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie mokinio pažangą ir pasiekimus, stiprinti ryšius tarp mokinio, jo tėvų, mokyklos;

7.4. Padėti mokyklai nustatyti savo darbo kokybę, planuoti ugdymo turinį ir procesą, suteikti mokinių poreikius tenkinančią pagalbą;

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

8. Vertinimo nuostatos:

8.1. Vertinimas grindžiamas šiuolaikine samprata, amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais, atitinka ugdymo(si) tikslus.

8.2. Vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, jų taikymas, supratimas, dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, bendrieji gebėjimai, vertybinės nuostatos ir elgesys.

8.3. Vertinimas padeda mokiniui mokytis– mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti.

8.4. Vertinama individuali mokinio pažanga –mokinio dabartiniai pasiekimai lyginami su ankstesniaisiais. Mokinių pasiekimai tarpusavyje nelyginami.

9. Vertinimo principai:

9.1. Humaniškumo. Kiekvienas vaikas gerbiamas, mylimas, psichologiškai saugus, sugebantis adekvačiai vertinti save;

9.2. Individualumo. Vertinimo sistema fiksuoja individualią kiekvieno vaiko pažangą – mokinio dabartiniai pasiekimai lyginami su ankstesniaisiais. Vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

9.3. Aiškumo, skaidrumo. Visi vertinimo proceso dalyviai (mokiniai, mokytojai, jų tėvai) žino vertinimo kriterijus, vertinimo būdus, vengiama pernelyg didelio formalizavimo.

9.4. Pozityvumo, konstruktyvumo, objektyvumo. Vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: žinios, supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai, vertybinės nuostatos, nurodomos spragos, padedama jas taisyti.

9.5. Veiksmingumo. Naudojami įvairūs vertinimo informacijos šaltiniai, taikomos šiuolaikinės

vertinimo metodikos.

9.6. Vertinimas, skirtas padėti mokytis - mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti.

IV. MOKINIŲ PASIEKIMŲ VERTINIMO SISTEMA

10. Mokytojas planuoja mokinių ugdymo(si) pasiekimus ir vertinimą, atsižvelgdamas į klasės mokinių ugdymo(si) pasiekimus, poreikius ir galimybes.

11. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas:

11.1. **Formuojamasis vertinimas** atliekamas nuolat ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o prireikus ir raštu, t. y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ar nesėkmes;

11.1.2 atliekant formuojamąjį vertinimą pamokoje:

11.1.2.1. su mokiniais išsiaiškinami mokymosi uždaviniai ir vertinimo kriterijai: pamokos uždaviniai ir vertinimo kriterijai formuluojami aiškiai, vaikams suprantama kalba;

11.1.2.2. pozityviai skatinama mokymosi motyvacija: keliant mokinių pasitikėjimą savo jėgomis ir norą siekti daugiau, nurodant, kas pavyko, pagirstai pagiriant;

11.1.2.3. parenkamos veiksmingos užduotys, naudojami įvairūs mokymo(si) metodai ir strategijos, kad mokinys patirtų sėkmę.

11.1.3. Formuojamojo vertinimo strategijos, skatinančios ir palaikančios mokymąsi, yra:

11.1.3.1. vertinimas žodžiu ir nežodine kalba (gestas, mimika), stebint, klausantis, klausinėjant, diskutuojant;

11.1.3.2. vertinimas raštu (komentaras) mokinių sąsiuvinuose, pratybų sąsiuvinuose, savarankiškų darbų bei mokomųjų testų lapuose, el. dienyne.

11.1.3.3. vienas kito ir savęs vertinimas (priedas Nr.1);

11.1.3.4. palankios mokymuisi aplinkos palaikymas.

11.2. **Diagnostinis vertinimas** taikomas sistemingai, pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus, atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes;

11.2.1. atsižvelgiant į tai, kas norima įvertinti (vertinimo tikslą), taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo metodai: praktinės, kūrybinės užduotys, kontroliniai, projektiniai darbai, testai. Mokiniai apie patikrinamųjų darbų rašymą turi sužinoti prieš 2-3 dienas. Per dieną negali būti atliekamas daugiau nei vienas diagnostinis darbas;

11.2.2. informacija apie mokymosi rezultatus (kontrolinių, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai, ir pan.);

11.2.3. mokykloje pasirinktas vertinimo informacijos kaupimo būdas yra mokinio darbų aplankas;

11.3. **Apibendrinamasis vertinimas** atliekamas pusmečio pabaigoje, mokslo metų pabaigoje ir pradinio ugdymo programos pabaigoje;

11.3.1. mokinio pusmečio dalykų vertinimai nustatomi apibendrinant mokinio padarytą pažangą per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį (pusmetį). Mokytojas visą pusmetį stebi, fiksuoja mokinio pažangą, pasiekimus ir pusmečio gale apibendrina pusmečio rezultatus ir įvertina bei nurodo mokinio pasiekimų lygį: aukštesnysis, pagrindinis, patenkinamas (priedas Nr.2). Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

11.3.2. elektroniniame dienyne mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (nepatenkinamas, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis);

11.3.3. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamose dienyno skiltyje, nurodoma padaryta

pažanga arba nepadaryta pažanga: „pp“ arba „np“;

11.3.4. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinyš yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir/ar mokyklos-darželio vadovo įsakymą.

11.3.5. Mokiniui vedamas nepatenkinamas lygis iš ugdomojo dalyko: jei jo žinios ir gebėjimai nesiekia patenkinamo lygmens, teikiant pedagogo, logopedo pagalbą; tėvams nesutikus pritaikyti ugdymo programos; atsisakius švietimo pagalbos; neturint mokymosi motyvacijos.

11.3.6. Mokiniui apibendrinus pasiekimus, konstatavus nepatenkinamą lygį iš ugdomojo dalyko antrame pusmetyje, pagal dirbančių mokytojų rekomendaciją, skiriami papildomi vasaros darbai:

11.3.7 jei mokiniui skiriamas papildomas darbas, mokytojas, mokinyš ir jo tėvai(globėjai)susitaria dėl papildomo darbo atlikimo trukmės, konsultacijų, mokinio atsiskaitymo datos.

11.3.8. jei mokinio papildomas darbas buvo įvertintas nepatenkinamu įvertinimu arba praėjo nustatytas laikas, kada mokinyš turėjo atsiskaityti (atlikti papildomą darbą), mokytojas išklauso mokinio tėvų(globėjų)pageidavimą ir teikia siūlymą mokyklos direktoriui kelti mokinį į aukštesnę klasę arba palikti kartoti ugdymo programos.

12. Patikros, atsižvelgiant į teminius išplanavimus, vykdomos iš lietuvių k., matematikos. 2 kartus per mokslo metus rašomi paralelių klasių patikros darbai. 2 ir 4 klasių mokiniai rašo diagnostinius ir standartizuotus testus.

13. Pusmečiui baigiantis mokytojai organizuoja mokymosi pasiekimų ir pažangos įsivertinimą:

13.1. mokiniai, remdamiesi sukauptais savo rašto darbais applanke, analizuoja mokymąsi, padarytą pažangą, su mokytoju aptaria sėkmes ir nesėkmes, planuoja tolesnį mokymąsi;

13.2. mokytojai apibendrina informaciją apie mokinio, grupės ar klasės pasiekimus bei padarytą pažangą ir, jei reikalinga, koreguoja ugdymo procesą.

14. Metodinėse grupėse mokytojai analizuoja pusmečių rezultatus, aptaria mokymo metodus ir strategijas, mokymosi užduočių ir priemonių tinkamumą, ugdymo tikslų realumą.

15. Po kiekvieno pusmečio mokytojai mokinių pasiekimų kokybės analizę pateikia mokyklos administracijai, rengiama bendra mokinių pasiekimų ataskaita, lyginama su ankstesniais mokinių pasiekimais, stebimi vaikai, turintys mokymosi sunkumų. Mokinių pusmečių pasiekimų analizė yra aptariama Vaiko gerovės komisijos, Mokytojų tarybos bei Mokyklos tarybos posėdžiuose.

15. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių vertinimas:

15.1. Specialiųjų ugdymo(-si) poreikių turintiems mokiniams, ugdomų pagal jų gebėjimus pradinio ugdymo pritaikytą ar individualizuotą programą taikoma ideografinio vertinimo sistema.

15.2. Pradinių klasių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo pritaikytą bendrąją programą pasiekimai įrašomi nurodant ugdymo dalykų apibendrintą mokinio pasiekimų lygį (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

15.3. Pradinių klasių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą mokinio padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama įrašant „pp“ arba „np“;

15.4. Pusmečio/metinio pabaigoje pateikiama informacija švietimo pagalbos programoje apie mokinio pasiekimus, padarytą/nepadarytą pažangą, pritaikytose ir individualizuotose programose pasiekimus rašo pradinių klasių ir dalyko mokytojas.

15.5. Jei mokinyš, daro akivaizdžią pažangą ir jo pasiekimai yra aukštesni nei patenkinamo pasiekimų lygmens, progimnazijos Vaiko gerovės komisijoje (toliau –VGK) svarstoma galimybė atsisakyti programos pritaikymo. VGK nagrinėja atvejus, kai mokinyš, negali pasiekti pažangos, siekiant išsiaiškinti priežastis, kurios įtakoja nepatenkinamą mokymąsi. Mokinių pusmečių ugdymo rezultatai aptariami VGK posėdžiuose.

15.6. Specialiųjų poreikių mokinių tėvams informacija pateikiama raštu (vertinant darbus sąsiuvinuose), žodžiu (tėvų konsultacijų ir individualių konsultacijų metu), įrašais elektroniniame dienyne

V. MOKINIŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO FIKSAVIMAS

17. 1–4 klasių mokinių mokymosi pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne, sąsiuvinuose, pratybų sąsiuvinuose, mokytojo individualiuose užrašuose ir vertinami pagal:

Lietuvių kalbos kontrolinis diktantas (baigus temą, skyrių)	Kontrolinių darbų sąsiuvinyje –, komentaras, pasiūlymas, pastaba, pagyrimas. Elektroniniame dienyne klaidų skaičius (žr. komentarą sąsiuvinyje)
Matematikos kontrolinis darbas/ testas (baigus temą, skyrių)	Kontrolinių darbų sąsiuvinyje, testo lape – iš galimų surinkti taškų... / surinkai taškų..., komentaras, pasiūlymas, pastaba, pagyrimas. Elektroniniame dienyne klaidų skaičius (žr. komentarą sąsiuvinyje)
Anglų k. testas (baigus temą, skyrių)	Testo lape – iš galimų surinkti taškų... / surinkai taškų..., komentaras, pasiūlymas, pastaba, pagyrimas. Elektroniniame dienyne klaidų skaičius (žr. komentarą sąsiuvinyje)
Lietuvių kalbos, pasaulio pažinimo, anglų kalbos testai (baigus temą ar skyrių)	Testo lape – iš galimų surinkti taškų... / surinkai taškų..., komentaras, pasiūlymas, pastaba, pagyrimas. Elektroniniame dienyne taškų skaičius (žr. komentarą teste)
Lietuvių kalbos kūrybinis darbas	Sąsiuvinyje komentaras, pasiūlymas, pagyrimas.
Mokomieji darbai	Sąsiuvinyje, lape : „T.“- patikrintas darbas, komentaras, klaidų skaičius, išvados, pasiūlymas, paskatinimas.
Savarankiški darbai	Komentaras, išvados, pagyrimas, paskatinimas, pasiūlymas.
Skaitymas, deklamavimas, pasakojimas	Komentaras, pagyrimas, paskatinimas,
Dailės ir technologijų kūrybiniai darbai, projektai	Komentaras, pagyrimas, paskatinimas.
Kūno kultūros pastangos, pažanga ir pasiekimai	Komentaras, pagyrimas, paskatinimas.
Šokio pastangos, raiška, technika	Komentaras, pagyrimas, paskatinimas.
Muzikinės užduotys, dainavimas, grojimas	Komentaras, pagyrimas, paskatinimas.
Dorinis ugdymas	Komentaras, pagyrimas, paskatinimas.

18. Elektroniniame dienyne mokytojai vertinimus įrašo:

- jeigu dalykui mokytis skirta 1 pamoka per savaitę- ne mažiau kaip 1-2 kartus per mėnesį;
- jeigu dalykui mokytis skirta 2 pamokos per savaitę - ne mažiau kaip 2-4 kartus per mėnesį;
- jeigu dalykui mokytis skirta 3 pamokos per savaitę- ne mažiau kaip 3-5 kartus per mėnesį;
- jeigu dalykui mokytis skirta 4 pamokos per savaitę - ne mažiau kaip 4-6 kartus per mėnesį;
- jeigu dalykui mokytis skirta 5 pamokos per savaitę - ne mažiau kaip 5-7 kartus per mėnesį;

19. Mokinių darbų tikrinimas:

19.1. I –osiose klasėse

- Tikrinamas naujai išmokyti raiščių rašymas (eilutėje pažymima keletas taisyklingiausiai parašytų raiščių), skaitmenų taisyklingas rašymas.
- Taisomas netaisyklingas raiščių jungimas;
- Patikrinamuosiuose rašto darbuose ištaisomos visos klaidos.
- Rekomenduojame pirmoje klasėje taisyti visus mokinio rašto darbus (sąsiuvinis, pratybų sąsiuvinis).

19.2. II –osiose klasėse

- Tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai);
- Temai skirtuose pratybų sąsiuvinio puslapiuose tikrinama bent viena mokytojo pasirinkta užduotis;
- Sąsiuvinyje tikrinamos užduotys, leidžiančios įvertinti mokinių išmokimą ir suvokimą;
- Tikrinamos savarankiškai atliktos užduotys;
- Tikrinami 1-2 kūrybiniai darbai per mėnesį.

19.3. III – IV –osiose klasėse

- Tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai);
- Pratybų sąsiuvinuose tikrinamos mokytojos pasirinktos užduotys;
- Sąsiuvinuose tikrinamas vienas savarankiškas darbas per savaitę;
- Tikrinami 1-2 kūrybiniai darbai per mėnesį, vertinama minčių raiška, rašybos ir skyrybos klaidos.
- Namų darbai tikrinami klasės mokytojos pasirinktais būdais.

20. Baigus pradinio ugdymo programą rengiamas Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas, jis perduodamas mokyklai, kurioje mokinsys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą (priedas Nr.3)

VI. TĖVŲ, GLOBĖJŲ INFORMAVIMAS APIE MOKINIŲ PASIEKIMUS IR PAŽANGĄ

21. Tėvams (globėjams) informacija apie vaiko pasiekimus reguliariai teikiama:

21.1. Elektroniniame dienyne.

21.1.1. Tėvams (globėjams), kurie neturi galimybių naudotis internetu, mokytojai ne rečiau kaip kartą per mėnesį atspausdina mokinių pasiekimus. Tėvai susipažįsta su pasiekimais, pasirašo ir grąžina mokytojui.

21.2. Sąsiuvinuose, pratybų sąsiuvinuose.

21.3. Individualių pokalbių metu, esant reikalui, asmeniškai suderinus laiką.

21.4. Tėvų susirinkimų metu (ne mažiau 1-2 kartus per mokslo metus).

21.5. Atvirų durų dienomis (pagal mokyklos veiklos planą).

22. Informaciją apie gresiantį nepatenkinamą mokomojo dalyko pusmečio ar metinį įvertinimą rekomenduojama pateikti prieš mėnesį iki pusmečio/metinio pabaigos: mokytojas elektroniniame dienyne rašo pranešimą/informaciją mokinio tėvams (globėjams) bei informuoja mokyklos VGK/administraciją.

VII. VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ ATSAKOMYBĖ

23. **Mokiniai** kartu su mokytojais aptaria vertinimo kriterijus, vertinimo tvarką, mokosi vertinti ir įsivertinti savo pasiekimus ir pažangą, planuoja savo tolesnį mokymąsi.

24. **Mokinių tėvai (globėjai):**

24.1. Gauna aiškią, laiku pateikiamą informaciją apie vaiko mokymosi pažangą ir pasiekimus.

24.2. Domisi vertinimo kriterijais ir tvarka.

24.3. Dalyvauja mokyklos organizuojamuose visuotiniuose ir klasės tėvų susirinkimuose.

24.4. Tėvams (globėjams) organizuojamos atvirų durų dienos. Tėvai (globėjai) gali individualiai konsultuotis su mokytojais dėl savo vaiko mokymo(si), dalyvauti mokytojų organizuojamuose pokalbiuose „trikampiuose“ (tėvai – vaikas – mokytoja).

24.5. Padeda savo vaikams mokytis, reikalauja iš jų atsakomybės atliekant namų darbų užduotis.

25. **Mokytojai** planuoja ir atlieka mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimą ugdymo procese, fiksuoja (elektroniniame dienyne, mokytojo užrašuose) vertinimo informaciją, informuoja mokinius, jų tėvus, mokyklos administraciją, pagalbos mokiniui specialistus apie mokinių pasiekimus ir mokymosi sunkumus.

26. **Mokyklos vadovai** prižiūri pažangos ir pasiekimų vertinimo informacijos rinkimo, fiksavimo bei panaudojimo įgyvendinimą, užtikrina vertinimo dermę pereinant iš klasės į klasę, iš vienos ugdymo pakopos į kitą.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sistema esant reikalui gali būti tobulinama.

PRIEDAS Nr.1

Įsivertinimo būdai:

- Šviesoforo spalvos.
- Nykščio metodas.
- Plusų–minusų sistema.
- Paties mokinio komentaras.
- Emocijų veidukai.
- Įsivertinimo juostelės.
- Spalvinimas: („Man sekėsi gerai - Galėjo sektis geriau - Man nepavyko; „ Lengva užduotis – Reikėjo pasistengti – Reikės pasikartoti“ ir pan) .

Kūrybinių darbų komentarai:

- Kuo džiaugiuosi?
- Kas pasisekė?
- Ką reikėtų tobulinti?

Kūno kultūros, šokio pamokose įsivertinant naudojama: nykščio metodas, paties mokinio komentaras.

Apibendrinti pasiekimų lygių požymiai:

PASIEKIMŲ LYGIS	PASIEKIMŲ LYGIŲ POŽYMIAI
Aukštesnysis lygis	Visada įdėmiai klausosi, aktyviai dalyvauja klasės veikloje, dirba grupėje, bendradarbiauja. Savarankiškai randa informaciją, geba ją pasinaudoti. Išsako ir argumentuoja savo nuomonę, prognozuoja, vadovauja, improvizuoja. Užduotis atlieka dažniausiai be klaidų.
Pagrindinis lygis	Supranta esmę, perduoda informaciją. Pakanka motyvų užduotis atlikti laiku. Atidžiai klausosi, dalyvauja klasės ir grupės veikloje. Atlikdamas užduotis mažai klysta.
Patenkinamas lygis	Nors žinios nenuoseklios, bet geba atskirti, rasti, išvardinti. Geba atlikti iki galo daugelį užduočių, tačiau dažnai klysta. Mažai domisi mokomuoju dalyku. Nepasitiki savo jėgomis.

Lietuvių kalba

PRIEDAS Nr. 2

Mokinių pažangos stebėjimui ir vertinimo informacijos kaupimui gali būti naudojami šie atsiskaitomieji darbai:

- apklausa (žodžiu ir raštu),
- savarankiškas darbas,
- diktantas,
- atpasakojimas,
- kūrybinis darbas (raštu): rašinys, laiškas, skelbimas, kvietimas,
- dalykinis straipsnis,
- testas,
- teksto suvokimo testas.

Diktanto vertinimo kriterijai:

Rašybos klaidų skaičius	Skyrybos klaidų skaičius	Bendras klaidų skaičius	Lygis
0	0	0	Aukštesnysis

1	1	1	Pagrindinis
2	2	2	
3	4	4	
4	5	5	Patenkinamas
5	6	7	
6	7	9	
7 - 9	8	12	Nepatenkinamas

Vertinant diktantą taisoma, bet klaidomis nelaikoma:

1. Klaidos iš neišeitų rašybos ir skyrybos taisyklių.
2. Klaidos rašybos taisyklėmis nepatikrinamuose žodžiuose, jei su tų žodžių rašyba mokiniai nebuvo supažindinti.
3. Akivaizdūs apsirikimai(knyda – knyga), jei apsirikimų diktante trys, jie laikomi viena klaida.
4. Kitaip negu buvo diktuojama parašyti žodžiai, jeigu jie gali būti rašomi dvejopai.

Laikomas viena klaida:

1. Ta pati rašybos klaida, pasikartojanti tame pačiame žodyje, laikoma viena klaida.
2. Jeigu žodį reikia skirti iš abiejų pusių, o mokinys skyrė iš vienos.
3. Skyrybos klaidos pažeidžiančios tą pačią taisyklę visiškai vienodos sandaros sakiniuose.
4. Taškai nededami ant i – laikoma viena klaida visame darbe. Taškai nededami ant j – laikoma viena klaida visame darbe. Tačiau jei taškai nerašomi ant è, –kiekviena klaida atskira.
5. Žodžių kėlimo klaidos laikomos viena klaida visame darbe.
6. Dvi vieno tipo klaidos laikomos viena klaida.
7. Jeigu sakinio gale nepadėtas taškas, o kitas sakinyss pradėtas rašyti mažąja raide.

Rašymo testo (kūrybinio darbo) vertinimo instrukcija

Rašymo vertinimo aspektas	Lygis	Taškai	Aprašymas
Teksto turinys	PATENKINAMAS	1	Kuriamas teksto turinys atitinka temą, bet nuo jos nuklystama. Kuriamas tekstą atsižvelgdamas bent į vieną užduotyje pateiktą reikalavimą. Sukurto teksto apimtis nedidelė, todėl tema neišplėtotą. Rašoma apibendrintai (Pvz. Nutiko daug nuotykių). Trūksta nuoseklumo (minčių šuoliai, nemotyvuoti perėjimai nuo vienos prie kitos teksto dalies). Tekstas nerišlus. Dialogas (jei pateiktas) pasirinktas netikslingai arba nesusietas su dėstoma mintimi.

	PAGRINDINIS	2	Kuria tekstą pagal temą. Glaustai pristato įvykį, kuris neplėtojamas. Tekstas gana rišlus, bet su trūkumais. Mintys plėtojamos gana sklandžiai. Dėstoma pagrindinė mintis. Dialogas (jei jis pasirinktas) susijęs su dėstoma mintimi, tačiau neišplėstas (gali nemotyvuotai nutrūkti).
	AUKŠTESNYSIS	3	Tekstas aiškiai atskleidžia mintį. Vykdo užduoties reikalavimus. Rašo išsamiai, samprotaujant (vertindamas reiškia savo nuomonę). Tekstas nuoseklus ir vientisas, siejamos pastraipos, sakiniai aiškūs, sklandūs, geba sudominti skaitytoją. Dialogas pasirinktas tikslingai, aiškiai suformuluotas.

Rašymo vertinimo aspektas	Lygis	Taškai	Aprašymas
Teksto struktūra	PATENKINAMAS	1	Pavadinimas atitinkantis temą. Nėra struktūrinių dalių arba jos neaiškios
	PAGRINDINIS	2	Pavadinimas atitinkantis temą. Yra bent dvi trys pasakojimo struktūrinės dalys: pradžia ir/arba dėstymas ir /arba pabaiga. Jos gali būti grafiškai išskirtos arba neišskirtos, bet jaučiamos.
	AUKŠTESNYSIS	3	Teksto pavadinimas gali būti išreikštas vaizdingu posakiu, patarle ir pan. Yra visos teksto struktūrinės dalys (kryptinga pradžia, gerai suformuluotas pasakojimas, pagrįstos išvados). Struktūrinės dalys grafiškai išskirtos.

Rašymo vertinimo aspektas	Lygis	Taškai	Aprašymas
Kalbinė raiška	PATENKINAMAS	1	Vartojami elementarūs žodžiai ir frazės (nėra vaizdingų posakių). Daug stiliaus (žodyno) trūkumų, nemotyvuotų pasikartojimų. Rašydamas pasakojimą vartoja tiesioginius sakinius. Rašydamas laišką vartoja daug klausiamųjų sakinių, mažai pasakoja apie save, laiškas pabaigiamas netikėtai.

	PAGRIN DINIS	2	Kalba aiški. Yra stiliaus (žodyno) trūkumų, pasitaiko nemotyvuotų pasikartojimų. Vartoja įvairių rūšių sakinius (klausiamuosius, šaukiamuosius, tiesioginius).
	AUKŠTESNYSIS	3	Kalba aiški ir sklandi, logiška ir vaizdinga. Vartoja įvairių rūšių sakinius (klausiamuosius, šaukiamuosius, tiesioginius).

Rašymo vertinimo aspektas	Lygis	Taškai	Aprašymas
Rašingumas	PATENKINAMAS	1	Daro daug sisteminių ir atsitiktinių rašybos klaidų. Tekstą suprasti sunku. (Galimos 6-7 klaidos). Neskiria sakinio ribų. Jeigu įterptas dialogas, nepaisoma jo skyrybos.
	PAGRINDINIS	2	Yra sisteminių, atsitiktinių klaidų, stiliaus trūkumų. Rašo taisyklingai: -žodžius, kurių rašyba nesiskiria nuo taisyklingo tarimo; -daiktavardžių ir būdvardžių vns. G. l.; -daiktavardžių ir būdvardžių dgs. K. l.; -daiktavardžių Vt. l.; -asmenvardžius ir vietovardžius; -esamojo ir būtojo kartinio l. veiksmažodžius; -priebalsių asimiliacijos atvejus; -įsidėmėtinios rašybos žodžius: ašotis, ažuolas, mįslė, žąsis, mane, tave, manęs, tavęs, jūsų, mūsų, ačiū, šiandien, rytoj, Kęstutis, keletas, stebuklas, mąstyti, mįslingas, kąsnis, tęsinys, aukštyn, atidžiai, drąsa, grįžo. Kelia žodžius į kitą eilutę. Parašo skyrybos ženklus sakinio gale; atskiria neišplėstines vienaarūšes sakinio dalis; deda kablelį prieš o, bet, tačiau, kad; išskiria kreipinius. (Galimos 3-5 klaidos). Jeigu įterpiamas dialogas, jis užrašomas su klaidomis.

	AUKŠTESNYSIS	3	Rašo be klaidų iš išminktų atvejų. (Galimos 1-2 atsitiktinės klaidos). Rašo taisyklingai: -įsidėmėtinus rašybos žodžius: dviese, trise, keturiose, kažkas, žemyn, galbūt, turbūt; -sudurtinius žodžius. Užrašo ir skiria dialogą. Užrašo ir skiria visus privalomus rekvizitus rašydamas laišką, žinutę, skelbimą, kvietimą ar kt. Informacinį tekstą.
--	--------------	---	---

Klaidos skaičiuojamos pagal 100 pirmų žodžių.

Teksto suvokimo testo atliekamos užduotys vertinamos taškais: 1 taškas skiriamas už vieną žingsnį.

Matematika

Mokinių pažangos stebėjimui ir vertinimo informacijos kaupimui gali būti naudojami šie atsiskaitomieji darbai:

- apklausa (žodžiu ir raštu),
- savarankiškas darbas,
- kontrolinis darbas, testas.

Mokinių darbų vertinimas:

- atliekamos užduotys vertinamos taškais: 1 taškas skiriamas už vieną žingsnį;
- klaidos, padarytos nurašinėjant skaitinius duomenis arba veiksmo ženklą, yra laikomos klaidomis;
- lietuvių kalbos klaidos taisomos, bet nevertinamos.

Pasaulio pažinimas

Mokinių pažangos stebėjimui ir vertinimo informacijos kaupimui gali būti naudojami šie atsiskaitomieji darbai:

- apklausa (žodžiu ir raštu),
- testas,
- praktinis darbas (projektas, tyrimas ir pan.).

Mokinių darbų vertinimas:

- atliekamos užduotys vertinamos taškais: 1 taškas skiriamas už vieną žingsnį;
- lietuvių kalbos klaidos taisomos, bet nevertinamos.

Vertinant mokinio lietuvių kalbos, matematikos ir pasaulio pažinimo atsiskaitomuosius darbus, vadovaujasi lentele:

Lygis	Teisingų atsakymų apimtis procentais
Aukštesnysis	80-100
Pagrindinis	59-79
Patenkinamas	39-49
Nepatenkinamas	0-29

Anglų kalbos ugdymo pamokose mokiniai vertinami:

2 klasė	Mokiniai pamokose vertinami už skaitymą (garsų, žodžių tarimas, jų reikšmės žinojimas) ir žodžių mokėjimas mintinai. Gebėjimai ir žinios tikrinami savarankiškam užduotim, testais, klausymo užduotimis
3 klasė	Mokiniai pamokose vertinami už skaitymą (garsų, žodžių tarimas, jų reikšmės žinojimas) ir trumpus žodžių, sakinių diktantus. Gebėjimai ir žinios tikrinami testais, savarankiškais darbais, klausymo užduotimis
4 klasė	Mokiniai pamokose vertinami už skaitymą (žodžių tarimas, teksto suvokimas, žodžių reikšmės žinojimas) ir trumpus sakinių diktantus. Savarankiškas darbas susideda iš klausymo ir gramatinės užduoties. Gebėjimai ir žinios tikrinami testais, klausymo užduotimis.

Anglų kalbos diktantų diagnostinio vertinimo lentelė:

Lygiai (naudojami apibendrinamajam vertinimui)	Aukštesnysis	Pagrindinis	Patenkinamas	Nepatenkinamas
	1-2 klaidos	3-4 klaidos	4-7 klaidos	8 ir daugiau klaidų

Dorinio ugdymo pasiekimai vertinami nurodant padaryta ar nepadaryta pažanga: „p.p.“ arba „n.p.“.

Meninio ugdymo dalykų vertinimas atliekamas atsižvelgiant į individualias kiekvieno mokinio galimybes.

Kūno kultūros dalyko vertinimas atliekamas atsižvelgiant į individualias kiekvieno mokinio galimybes.

